

Основні принципи, тематична спрямованість: захист інтересів скривджених, принижених, знедолених і несправедливо ображених, надання юридичних консультацій

МАЛОЗАХИЩЕНИХ

Загальнодержавна інформаційна громадсько-політична газета. Засновник ГО "З'єднання борців "За справедливість"

СПРАВЖНЯ ПЕРЕМОГА

Чи можливий мир без справедливості? Якщо виходить з того, що мир це не тільки і не стільки спокій тіла, а більше спокій душі і впевненість у безпеці, то — ні!

Чи можлива справедливість без Правди? Зовсім і категорично — Ні! Бо, навіть, якщо ми не знаємо Правди, то й тоді, якщо є справедливість, то Правда присутня.

Де ж брати Правду, щоб мати справедливість, щоб мати Мир? Чи дає нам Бог Правду? І — Ні! І — Так! Чому — ні? Бо Бог каже, що земля вродить Правду. Чому — так? Бо Бог — то Правда. Він воплотився через Ісуса Христа на землю і приніс науку Правди нам. Він — Ісус Христос, витримавши розп'яття, Своім прикладом показав нам, як треба стояти в Правді, щоб Отець наш переконався, що ми вже Правдиві, варті Миру.

Тож, якщо у вас з'явилося бажання жити по — Божому, щоб мати Його Мир — повірте в Його Правду, в силу Його Духа! Навчайтеся! Щоб мати Мир Божий, треба вивчити науку Правди — Біблію, навчитися практично стояти в Правді, щоб так як Він вистояв — вистояти і нам! Отримати силу знань, щоб виховати в собі силу Духу, для того, щоб бути спроможним вродити себе стійким в Правді. Щоб ми не жили кожен своєю правдою, а лише тією, яку Бог визнає за Правду — Божою Правдою. Пройдіть шлях навернення — на практиці, живіть за Його наукою, протиставивши себе усім спокусам — випробуванням, якими Він вас обов'язково випробовуватиме.

То ж, просіться в Бога, щоб Він благословив вас перемогти себе в усіх спокусах, а я вас на це уже благословляю

— на справжню Перемогу!

Анатолій Войтко

ЧОРНОБИЛЬ ДІЄ ПО ЧОРНОМУ

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.03.2002р. №392 "Про затвердження Державної програми "Онкологія" на 2002-2006 рр." в Хмельницькій області рішенням другої сесії обласної ради від 12 червня 2002 року затверджена обласна програма "Онкологія" яка передбачала шляхи покращення надання медичної допомоги онкологічним хворим.

Із запланованих заходів обласної програми "Онкологія" протягом 2002 - 2004 років та протягом першого півріччя 2005 року зроблено наступне: на рівні районів розроблена система заходів щодо раннього виявлення онкологічної патології у груп підвищеного ризику, оздоровлення даного контингенту населення. Групи підвищеного ризику сформовані з урахуванням спадкової схильності, професійного впливу, вікових особливостей, наявності

передракових захворювань, шкідливих звичок тощо;

- забезпечено надання первинним онкологічним хворим стаціонарної допомоги в обласному онкологічному диспансері та спеціалізованих відділеннях (торакальному, нейрохірургічному, очному, урологічному) обласної клінічної лікарні, торакальному відділенні обласного тубдиспансеру з використанням комплексу сучасних методів лікування;

- у 2002 році отримали спеціальне лікування 67% від усіх первинних хворих;

- протягом 2003 року отримали спеціальне лікування 68,9% від усіх первинних онкологічних хворих та 87,3 % від хворих, які підлягали проведенню такого лікування;

- у 2004 році охоплено спеціальним лікуванням 68,2% первинних хворих;

продовження на стор. №4

ДОПОМОЖИ СОБІ!

**ТА ТИМ, ХТО ВАС ЗАХИЩАЄ!
ПЕРЕДПЛАТИ ГАЗЕТУ**

„ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

Газета захищає інтереси принижених, знедолених, несправедливо обманутих і утискуваних. Ця газета належить Вам — відкриває очі на все, що творять з Україною і українцями різного рангу чиновники. Ми друкуємо: як захистити себе від беззаконня, як захиститися від перевірок контролюючих органів, що зробити для того, щоб Вас не обманули, при оплаті житлово-комунальних послуг, як не давати хабарі ДАІ. Пишемо про те, як вижити в наш жорстокий час і залишитися людиною за будь-яких обставин. Як добром перемогти зло, викриваючи його. За Вашим бажанням газета буде Вам трибуною в світ, бо Ваші публікації (Ваш погляд і думка, викладені в цій газеті) розповсюджуватимуться через мережу Інтернет в світ. Газета внесена в загальнодержавний каталог, виходить двічі на місяць.

Передплатний індекс — 08697

Ціна (кінцева) по Україні на

півроку - 6 грн. 48 коп. (по Хм. обл. - 6 грн.)

на кв.- 3 грн. 24 коп. (по Хм. області - 3 грн.)

на місяць - 1 грн 62 коп. (по Хм. області - 1 грн.)

Передплату на „Вісник мало захищених” зобов'язані приймати всі відділення поштового зв'язку та листоноші. Про кожен випадок відмови у передплаті просимо повідомляти редакцію (адреси і телефони — в кінці газети). Газета внесена до загальнодержавного Каталогу на друге півріччя (на сторінці 19)

Дорогі друзі!

Передплачуючи газету „Вісник мало захищених”, **Ви робите внесок у нашу спільну боротьбу за кращу долю народу України, за своє майбутнє, за майбутнє дітей та онуків.**

З повагою і надією на плідну співпрацю

- колектив редакції.

РАДИ: СТВОРЕННЯ КОАЛІЦІЙ –

Український незалежний центр політичних досліджень № 16/445, 21 квітня 2006 року

Триває процес створення партійних коаліцій на рівні обласних і місцевих рад, органів місцевого самоврядування, підписуються меморандуми про співпрацю, створюються фракції. На регіональному рівні цей процес, якому центральні ЗМІ, як правило, приділяють обмаль уваги, є не менш складним та драматичним, ніж у центрі.

Створення партійних та блокових коаліцій в органах місцевого самоврядування багато в чому детерміновано процесом формування “кольорової”, чи “демократичної коаліції” серед політичних сил в українському парламенті і на нього справляють сильний вплив сьогоднішні особливості політичної структуризації в регіонах. Відтак на місцях створюються “кольорові” та “помаранчеві” коаліції, а от наявність потенційної опозиції в них не вітається, принаймні на рівні публічної риторики та складного переговорного процесу між “помаранчевими” силами. Та все ж ситуація не є такою простою й однозначною з огляду на ризики, які можуть міститися в тому, що потенційна опозиція може бути повністю виключена з процесу здійснення влади, яку вона має на рівні регіонів.

Коаліції.

Нинішній вплив київського формату майбутніх коаліцій унаочнюється в багатьох прикладах. Так, після підписання 13 квітня протоколу **про процедуру формування коаліції демократичних сил між блоком “Наша Україна”, Блоком Юлії Тимошенко та Соціалістичною партією України, було оприлюднено низку заяв керівних органів відповідних політичних сил про неприпустимість створення “широких демократичних коаліцій” на місцях, тобто таких утворень в органах місцевого самоврядування, до складу яких входили би представники потенційно опозиційних партій та блоків. Власне, вже наступного дня після підписання протоколу відбувся публічний обмін “люб’язностями” між “НУ” і БЮТ з приводу можливості створення “широких демократичних коаліцій” в органах місцевого самоврядування в різних українських регіонах.**

Наприклад, 14 квітня побачила світ заява блоку “Наша Україна”, в якій пролунала вимога до керівництва Блоку Юлії Тимошенко скасувати укладені бютівцями в місцевих радах домовленості з принциповими політичними опонентами “Нашої України”, зокрема з Партією регіонів. “Ми переконані, - говорилось у цій заяві, - що системні перетворення українського суспільства мають відбуватися за умови об-

’єднання демократичних сил не лише у Верховній Раді України, але і в представницьких органах місцевого самоврядування. Саме тому серйозне хвилювання викликають випадки об’єднання місцевих осередків Блоку Юлії Тимошенко із силами, які є уособленням минулої влади. Зокрема, викликає обурення рішення осередку БЮТ у Великобагачанському районі Полтавської області створити коаліцію з Народним блоком Литвина та Партією регіонів у місцевій раді. Не менше здивування викликає і підтримка БЮТ кандидатури від Партії регіонів на посаду голови Автозаводської районної ради м. Кременчука. Такі дії ставлять під сумнів готовність місцевих структур наших партнерів по майбутній демократичній коаліції утверджувати принципи демократії та свободи в нашій країні”. Отже, “НУ” фактично висунула керівництву БЮТ ультиматум, вимагаючи негайно “скасувати домовленості в місцевих радах із нашими принциповими політичними опонентами, зокрема Партією регіонів, і не допускати їх у майбутньому”. Того ж дня Ю. Тимошенко заявила, що її блок “в жодному районі, місті, області не буде створювати коаліції з Партією регіонів, власне, як і на центральному рівні. Ніяких коаліцій на сьогоднішній день не створювалося і створено не буде”.

Своєю чергою, президія НСНУ теж заборонила своїм осередкам створювати коаліції з політичними силами, які не входять до блоку “Наша Україна” без відповідного дозволу на це президії ради партії. Втім, і після цього мали місце спорадичні спроби створення “широких коаліцій”. Так, наприклад, було сформовано коаліцію на обласному рівні в Закарпатті. У тамтешній облраді навіть відбулося підписання угоди між різними політичними силами, і свої підписи під цим документом поставили уповноважені представники фракцій блоку “Наша Україна” Віктор Балага та Партії регіонів – Олександр Левида. Також до складу цієї широкої коаліції ввійшли бютівці, соціалісти та представники угорської спільноти. Відтак на центральному рівні вказувалося, що подібні дії є фактичним порушенням процедури прийняття рішень щодо коаліційних угод, яка була ухвалена ще 5 квітня 2006 року. А 17 квітня Юлія Тимошенко звернула увагу керівників виборчих штабів і партійних організацій свого блоку на неприпустимість будь-яких переговорів про співпрацю, пошуку

підтримки та укладання угод з Партією регіонів навіть у тих випадках, якщо це може призвести до переходу депутатських фракцій блоку в опозицію.

Але поки на київському рівні шукають варіанти і компроміси, в цьому процесі було б логічно та розумно враховувати й ті проблеми, що можуть виникати у відновленій “помаранчевій коаліції” в плані реалізації своєї політики в регіонах. Існує низка ризиків, які стосуються стабільності виконавчої гілки влади на регіональному рівні. Такі ризики можуть актуалізуватись у випадку, якщо центр проводитиме безкомпромісну кадрову політику, жодним чином не узгоджену з “регіональними розкладами” в органах місцевого самоврядування. З огляду на це можуть виникати складнощі в реалізації запланованого, адже аксіоматично, що політика формується в центрі, але реалізується в областях та районах.

Для центральної влади також стане важливим і надзвичайно складним іспитом вирішення кадрового рівняння щодо призначення керівників обласних та районних держадміністрацій, особливо в тих регіонах, де більшість у складі рад становлять непомаранчеві сили.

Регіональна опозиційність

Сьогодні в Україні налічується майже 250 тисяч депутатів органів місцевого самоврядування різного рівня. Відповідно до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” повноваження районних і обласних рад є доволі широкими. Вони мають безпосередній стосунок до розв’язання місцевих проблем. Наприклад, районні та обласні ради виключно на своїх пленарних засіданнях затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку свого району чи області, цільові програми з інших питань, заслуховують звіти про їх виконання; розподіляють передані з державного бюджету кошти у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного та районного значення, сіл, селищ, вирішують за дорученням відповідних рад питання про продаж, передачу в оренду, концесію або під заставу об’єктів комунальної власності, про управління об’єктами спільної власності територіальних громад, про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів.

Перелік повноважень та законодавчо обумовлених можливостей рад можна продовжувати.

продовження на стор. 3

РЕГІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЦЕНТРУ

Вибори до обласних, районних, міських і районних у містах рад уперше відбувалися в Україні за партійно-пропорційною системою: депутати обиралися за виборчими списками кандидатів у депутати від організацій політичних партій, виборчих блоків організацій політичних партій у багатомандатному окрузі, межі якого було окреслено згідно з існуючим адміністративно-територіальним поділом. Загалом у такий спосіб було обрано ВР АРК, 24 обласні ради, представників органів місцевого самоврядування у 490 районах, представників органів місцевого самоврядування у 118 районах в містах, а також інших представників органів місцевого самоврядування. Пропорційна система

виборів залишилася тільки на рівні сіл та селищ.

Органи місцевого самоврядування теж мають вагомий повноваження, суттєві можливості та потенційний вплив на виконавчі органи на місцях.

У статті 118 Конституції України та в законах України визначено, що голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України, а під час здійснення своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.

Проте обласна чи районна рада

може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає належне рішення і дає обгрунтовану відповідь. Однак у випадку, якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Президент України повинен прийняти рішення про його відставку.

Отже, з огляду на результати виборів центральної владі задля забезпечення стабільності в українських регіонах доведеться в той чи інший спосіб ураховувати цю беззаперечну реальність.

Юлія Кисельова Далі буде

ВЕСНА НА ЦВИНТАРІ Й РОЗДУМИ ПРО СПАСІННЯ

Заквітувала весна на нашій Україні. Повною володаркою себе відчуває, наліво і направо сонячні промінчики розкидає — до всіх щедра теплом і ласкою. В один із таких погожих передсвяткових днів я вирушила в село Кривин, щоб прибрати могилку сина, посадити квіти.

Ось і сільське кладовище, завітчане першими весняними квітами і ніжними віночками на хрестах. З однієї сторони до нього підповзає неоране поле, вкрите молодістю, прагнучою життя, травичкою, з двох інших доноситься тихий мирний шум лісу. Ця краса вродження і життя, навкруги, аж ніяк не гармоніє з моїми невеселими думками, про те, що в цих могилах лежать сотні неумудрих лишків від людей. Адже й вони були колись живі, але тепер лежать тут. Навічно обірвалися їх земні думи і прагнення, надії і сподівання. Весняний вітерець коливає травичку, і в повітрі носиться терпкий запах полину. Я відчуваю, як студено і гостро входить в мої ніздрі ця п'яна гіркота. В грудях — наче хто гріє замерзлі руки об моє серце. Я довго невідвратно дивлюся на могилу сина, мов прагну зазирнути в ту таємницю, що криється під сірими могильними плитами. Згадалися чийсь слова: „Смерть — це остання сторінка земного життя і перша сторінка вічності”.

Так воно і є. Бо, якщо заглибитися в глибину Божого Слова — Біблію, то зрозуміємо, що ми приходьки та подорожні на цій землі, яких Бог кличе не в могилу, а із темряви земної до дивного Свого світла, щоб подарувати в Ісусі Христі спасіння і вічне життя: „Бог дарував нам вічне життя, і це життя в Сині Його” (Святе Письмо від 1 Івана, розділ 5, вірш 11).

Бог любить кожну людину і бажає їй спасіння: „Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне” (Івана 3:16).

Бог хоче, щоб кожна людина стала членом його родини, але гріх перешкоджає людям стати членами Його сім'ї, бо грішники позбавлені Божої слави. Кара за гріх є вічне відокремлення від Бога, від неба. Це є духовна смерть ще живої людини. На щастя Ісус взяв на себе нашу кару і за нас помер на хресті. Тому кожного разу, коли ми каємося у гріху, Він знову з нами в надії, що ми більше не грішитимемо.

Біблія відкриває, що спасіння — це великий подарунок Божий, якого ми не можемо купити, ні заслужити своїми добрими справами без віри. „Бо спасіння ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий, не від діл, щоб ніхто не хвалився” (Ефесянам 2:8-9). Але це зовсім не означає, що не треба робити добрих справ, бо сказано, що ті, хто розраховує спастися вірою без добрих справ, будуть спасенні, але лише, як голівешка з вогню (тобто не зазалежить). Отже: „Покайтеся ж та наверніться, щоб очистились ви від ваших гріхів”. (Дії 3:19). Через віру в Ісуса Христа (в Його страждання за нас, в Його смерть за наші гріхи, в Його воскресіння і в Його вознесіння на небеса) ми співчуваючи і вірячи у це, приходимо до каяття, після навертаємося (перестаємо піддаватися усякій спокусі грішити і починаємо жити за Божими заповідями) — отримуємо дар спасіння і вічне життя, — стаємо, через таку діяльну віру, вірними Христу дітьми Божими. Дар спасіння, це право і нагода спастися. Після того, як ми всім серцем повірили в Ісуса Христа, як в нашого особистого Спасителя, покалися в гріхах своїх і запросили Ісуса ввійти в наше серце (керувати нашим життям, думками, бажаннями, чинами і т.д.) починається наш духовний ріст в Божому винограднику. Ми вивчаємо, досліджуємо Біблію і виконуємо її постанови, спілкуємося з Богом через молитву, через те що стається з нами, відвідуємо Богослужіння, де перед молитвою щиро каємося —

виявляємо перед Богом і один одному свої гріхи, позбавляємося від всякого лицемірства, йдемо в світ і славімо Бога, виконуючи діла віри у кожній справі своїй і кожному поведженні своєму, бо віра без діл мертва. З кожним днем ми все більше захоуємося в нашого Спасителя Ісуса Христа, перестаємо робити нерозумні вчинки, переконуючись, що лише праведне життя за Божою наукою — тобто Святий Дух що вже в нас перебуває, відкриває нам шлях після закінчення земного життя, до життя там, де знаходиться наш Спаситель, якому ми довірилися і служили.

Тільки тоді станемо людиною, коли станемо слухняним чадом живого Бога. Нас вже не тягне грішити, а живемо залюбки праведно. І якщо людина не цікавиться, яким чином цього досягнути, то вона помилилась, марно живе на цій землі.

Біблія дає відповідь про ціль і спосіб життя. Найкраще може навчити як жити, тільки Той, Хто створив людину. Церква, пастор, батюшка, ксьондз служать (повинні) Йому — а Той, Хто дав нам життя — Бог (через Своє Слово), Правдивий Наставник.

Виконуйте заповіді Слова Божого і будете святими, вірте в Ісуса Христа і будете спасеними — не закінчиться на цвинтарі ваше життя.

Вечорі. Сонце вже вклоняється лісові. Я дивлюся довгим поглядом у стемніле небо і тихенько іду в сторону лісу. А в нім тихо-тихо. Тільки ледь чутно доноситься останній на сьогоднішній день спів пташок, як пташина молитва-подяка Творцю за те, що оберігав на протязі дня, годував, захищав. День ще не скінчився, та я вже покидаю його і йду назустріч новому дню, новим сподіванням, новому слідуванню за Ісусом, взявши свій хрест.

Алла Душнюк

ЧОРНОБИЛЬ ДІЄ ПО ЧОРНОМУ

продовження, початок на стор. 1

- на базі хірургічного відділення №1 в 2003 році створено обласний мамологічний центр, де надається допомога хворим на рак молочної залози та передпухлинні захворювання з дотриманням вимог стандартів лікування;

- у 2002 році на придбання медикаментів з усіх джерел фінансування використано 970,2 тис. грн., в тому числі з місцевого бюджету - 736,1 тис. грн., з державного - 147,3 тис. грн., позабюджетних коштів - 82,7 тис. грн., гуманітарної допомоги - 4,1 тис. грн.;

- у 2003 році з місцевого бюджету виділено обласному онкологічному диспансеру виділено 4659,3 тис. грн., в тому числі на медикаменти - 700 тис. грн., на придбання обладнання - 879,1 тис. грн.;

- придбано обладнання на 2325,9 тис. грн. (в основному, за рахунок місцевого бюджету, чорнобильського фонду, спеціального (спонсорського) фонду);

- залучено 346,8 тис. грн. позабюджетних (спонсорських) коштів, крім того, 12,5 тис. грн. гуманітарної допомоги для придбання медикаментів для лікування онкологічних хворих.

Коментар. *Наскільки ж ефективно йде ця війна судити самі, але пам'ятайте, що це лише дещо з того, що приходить робити воюючи проти пухлин.*

В 2004 році в області збільшився відсоток виявлених онкохворих при онкопроглядках 19,1% (2003 рік - 18,5%). По Україні аналогічний показник в 2003 році - 21,2%.

Злоякісні новоутворення - одна з найважливіших медико - біологічних та соціально - екологічних проблем. В області на початок 2005 р. нараховувалось 22976 онкологічних хворих.

Захворюваність і смертність від раку стабільно зростають, ризик їх збільшується в зв'язку з несприятливою екологічною ситуацією та значним постарінням населення. В 1983 році в області було зареєстровано 3-412 випадків онкопатології, а 2004 року - 4638.

Вже сьогодні кумулятивний ризик захворювання на рак становить для чоловіків 28%, а для жінок 18,5%, тобто протягом життя кожен 3-й чоловік та кожна 5-та жінка мають імовірність захворювання на рак.

В 2004 році в області від раку померло 2683 хворих. Слід зазначити, що рак є причиною більше 12% всіх смертей в області, 30% померлих від раку - особи працездатного віку.

В структурі онкологічної захворюваності населення області провідні місця займають рак легень, молочної залози, шлунка, шкіри, товстої кишки, передміхурової залози, шийки матки, яєчника, гемобластози, щитовидної залози, які й будуть (Репліка: тобто, ще не визначили?) визначати пріоритети в організації протиракової боротьби на найближчі роки.

Актуальною проблемою підступності хвороби, що зумовлює фатальність прогнозу онкологічного захворюван-

ня, несвоєчасне та пізні виявлення таких захворювань. В області в 2004 році з занедбаними формами раку виявлено 15,2% онкологічних хворих, 2003 року - 14,9%; по Україні в 2004 році - 21,2%. В області вживаються заходи щодо формування груп підвищеного ризику на онкопатологію, спостерігається послідовність у наданні допомоги хворим на рак медичними закладами загального профілю.

Коментар. *Підрахуйте, скільки по Україні (де відсоток - 21,2) хворих, якщо відсоток в Хмельницькій області - 15, 2.*

Високий рівень захворюваності та смертності від раку, стійкі тенденції до їх зростання свідчать про надзвичайну гостроту проблеми, про необхідність включення в систему протиракової боротьби не лише сил медиків, а й органів влади, засобів масової інформації тощо.

Така ситуація перш за все обумовлена підступністю хвороби - її пізнім виявленням, коли навіть з застосуванням найбільш сучасних методів не можна забезпечити стійкого одужання хворого, а перебіг його життя зменшується в 3-10 разів. Низький рівень своєчасного виявлення раку перш за все зумовлений недостатнім рівнем онкологічної грамотності та настороги населення, пізні звернення хворих за допомогою.

Коментар. *Через непоінформованість про небезпеку.*

Різкий підйом рівня захворюваності (у 1,5-1,8 рази) починається з вікової групи 25-29 років і закінчується у віці 65-69 років.

Високий рівень занедбаності по раку шийки матки, з 130 виявлених випадків - 26 в занедбаних стадіях, тобто 20%, в тому числі в сільській місцевості - 23,9% (2003 рік - 16,4%, в сільській місцевості - 15,6%). По Україні цей показник в 2003 році склав 20,2%. Особливо хвилює зростання показників занедбаності раку порожнини рота; із 100 зареєстрованих випадків в області 48 - в занедбаних стадіях.

Коментар. *Як читач вірно зрозумів, в Хмельницькій області далеко не найгірші показники.*

Розробка та впровадження скринінгових програм для найбільш поширених форм злоякісних новоутворень, перш за все візуальних локалізацій, в найближчі 5 років можуть дати відчутний результат.

За даними Міністерства праці та соціальної політики на 1 січня 2005 року в Україні статус інваліда внаслідок Чорнобильської катастрофи мали 104 тис. осіб (із них більше 64 тисяч - учасники ліквідації, 40 тисяч - потерпілі). На цей же період в країні нараховувалося 17 448 сімей, які отримують пільги внаслідок втрати годувальника, смерть якого пов'язана з Чорнобильською катастрофою. Це люди, які ВЖЕ ПОМЕРЛИ.

У 2004 р. для встановлення причинного зв'язку хвороб, інвалідності та смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на ЧАЕС органами Міністерства охорони здоров'я було розглянуто 10 079 медичних справ по-

страждалих громадян. Причинний зв'язок хвороб і смерті підтверджено 70 % випадків.

За офіційними українськими даними на 1 січня 2005 року чисельність громадян України зі статусом постраждалих від аварії на ЧАЕС становила 2 646 106 чоловік (643 030 дітей). Серед них частка дорослих громадян, визнаних хворими за результатами медичних оглядів, невинно зростає і становить серед учасників ліквідації 94,2%, серед евакуйованих громадян - 89,8 %, серед тих, хто проживає на радіоактивно забрудненій території, - 84,7 %. Серед дітей, які потерпіли внаслідок аварії й опосередковано зазнали її впливу, показник визнаних хворими становить 79,8 %. (За період з 1986 до 2004 року в Україні прооперовано з приводу раку щитовидної залози 3270 громадян, яким на момент аварії було від 0 до 18 років. До 1986 року випадки цієї хвороби у дітей були одиничними. Для аналогії: згідно з білоруською статистикою у період з 1972 до 1985 року у дітей віком від 0 до 14 років зафіксовано 8 випадків раку щитовидної залози, а в період з 1986 по 2000 - 705).

Аварія на Чорнобильській АЕС до сьогодні залишається найбільшою атомною катастрофою в історії людства. Її наслідки і розголос, як скалки в оці, заважають атомним лобі безперешкодно підтримувати діяльність своєї невиправдано дорогої та небезпечної галузі з "підмоченою" репутацією.

Окрім боргу перед людьми, які, розплачуючись за чужі експерименти, зазнали моральних і фізичних втрат, ми повинні усвідомлювати, що наслідки Чорнобильської катастрофи тільки починають проявлятися.

Напівзнання - страшна річ, а коли ідеться про вплив радіації, слід пам'ятати:

1. Для впливу радіації на живі організми немає порогового рівня. Це означає, якою малою не була б доза додаткового опромінювання, вона обов'язково спричинить ефект, тобто обов'язково викличе зміни серед групи опромінених, але у кого саме, коли і які заздалегідь визначити неможливо. Тому цей ефект прийнято називати стохастичним (випадковим).

Сьогодні визнано, що опромінення малими дозами внаслідок викидів на ЧАЕС зазнали не лише мешканці України, Білорусі та Росії. Вплив і наслідки зафіксовані в Польщі, Швеції, Греції та багатьох інших європейських країнах. Тепер кожному з нас загрожує підпасти під дію цього закону "випадковості".

2. Впродовж багатьох років вчені в різних лабораторіях світу проводять один і той самий експеримент - мух дрозофіл штучно опромінюють малими дозами радіації в одному чи кількох поколіннях і спостерігають за мутаціями та зміною тривалості життя. Дослідники підтверджують, що якщо опромінені комахи в першому й другому поколіннях і показують підвищені показники росту та тривалості життя, то з кожним наступним поколінням ситуація погіршується. Кількість нових

продовження на стор. 5

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ „НЕТІШИНСЬКИЙ ВІСНИК”

Копія: Міському голові міста Нетішина Смишляєву Є.О.

Шановна редакціє НВ!

В зв'язку з тим, що нашу газету "ВМ" посадові особи, про яких буде іти мова, можливо не читають, то просимо опублікувати у Вашій газеті наші листи.

На території колишньої „Польської бази” в районі школи № 4 та будинку №1 по вул. Енергетиків рік тому був демонтований одноповерховий будинок. Після цього там залишилися тільки фундамент та бетонна підлога, з якої фонтанчиками вода б'є, ніби „джерела”. Але це не джерела. Це водопровідні труби, які забули „заглушити” якісь „відповідальні” особи. І таких „джерел” там аж п'ять. Для підтвердження надсилаємо фотографії. На них погано видно, бо робив їх не фахівець, а просто житель цього мікрорайону, який піклується, щоб не було марнотратства. Він до цього неодноразово телефонував у ЖЕД – 5 по телефону за номером 3-36-10 та 69-380, бо вияснив, що цей мікрорайон обслуговує саме ЖЕД – 5. У відповідь на усі дзвінки чиновники обіцяли розібратися або рекомендували автору дзвінків подати заявку для ліквідації цих „джерел”. Переконані, що, по-

справедливості, треба й за повідомлення, тому хто зателефонував, подякувати, а не вимагати заяви.

Кому ще потрібно подавати заявку і яку для того, щоб припинити такий злочинний безлад? Чи може такі дзвінки повинен приймати сам Голова? Може тоді навчить, як організувати контроль за фонтанами марнотратства, і як ставитися до тих, хто допомагає виявити безлад. Адже в ЖКО до диспетчера (67-738) та в приймальню (67-705) неможливо додзвонитись. Там або зайнято, або не відповідають. Про це самі переконались, спробувавши зателефонувати із редакції газети „ВМ”.

Хочеться нам почути, (а тепер прочитати на сторінках газети „Нетішинський вісник”), хто ж повинен нести відповідальність за таку злочинну диверсію? Адже, якщо підрахувати збитки за цілий рік, то чималенька сума вийде. Тут і робота водної помпи, і електроенергія, і праця людей і нестача води на верхніх поверхах – все „пішло” в пісок. Чи все це знову буде покрито за рахунок коштів квартиронаймача (серед яких дуже багато малозабезпечених, пенсіонерів та інвалідів).

Якщо підняти ваші газети за попередні роки, то кожного року друкувалися однакові за змістом, як близьнюки, статті начальника ЖКО п. Мельничука І.В., в яких він скаржився, що йому постійно не вистачає коштів і потрібно підняти тарифи за комунальні послуги. Звісно, що не вистачить, при такому господарюванні! Якщо ще підрахувати такі водні „джерела” на пляжі, та по всьому місту, та прибавати „втрати” електроенергії при безгосподарності та розкраданні її посадовцями, то чималенька сума вийде. І це при тому, що видатки в ЖКО зростають на утримання непотрібних служб, які не піклуються про місто – безгосподарність зростає. Якби конкретні посадовці заплатили зі своєї власної кишені за нанесені збитки своєю бездіяльністю, то порядку було б більше у нашому місті, і воду по ночах не відключали б, і тарифи на комунальні послуги не зростали б. Та хіба може той, хто довів до безладу – навести лад?

Надіємось прочитати відповідь на сторінках газети „Нетішинський вісник”, звісно, якщо надрукуєте.

На прохання читачів газети „ВМ” – Редакційна рада

ЧОРНОБИЛЬ ДІЄ ПО ЧОРНОМУ

закінчення, початок на стор.1
покоління коливається в залежності від нинішніх умов, але фінал завжди залишається незмінним - нащадки опромінених дрозодів гинуть. На основі цього експерименту вчені зробили висновок, що опромінення в малих дозах призводить до дестабілізації генома.

Діти, опромінені до або одразу після народження внаслідок аварії на ЧАЕС, іще не народили своїх нащадків. Іще неможливо провести масштабні дослідження, але це не виправдовує атомних енергетиків, які замовчують найстрашніший можливий наслідок впливу радіації – пошкодження спадковості.

Ще в 1978 році американський дитячий лікар Хелен Келдикотт попереджала людство про те, що мовчання лікарів з приводу медичних наслідків ядерної технології та радіації призведе до збільшення рака та спадкових захворювань. В 1982 році в Україні були опубліковані дані іноземних авторів про небезпечному впливі радіаційного впливу на стан здоров'я вагітних жінок та дітей, зокрема про народження дітей з уродженними вадами від опромінених батьків. До Чорнобильської катастрофи (1985 р.) академік Дегасов стверджував, що остаточна радіоактивність після аварій на АЕС з часом стає більш високою, ніж забруднення після атомного вибуху, бо це відбувається за рахунок накопичення довго живучих радіонуклідів. Аліс Стюарт, з якою я зустрічалась на Міжна-

родній конференції в Вашингтоні в 1991 році, - фахівець з вивчення впливу малих доз радіації - досліджувала стан здоров'я робітників військового заводу в Ханфорді та жертв атомних бомбувань японських міст і показала, що вплив радіації, отримане в малих дозах, але за довгий час, призводить до більшого ризику виникнення ракових захворювань, ніж така ж, але одноразова доза. Джон Гофман – почесний професор з молекулярної та клітинної біології Каліфорнійського Університету в Берклі видав книгу, присвячену вивченню наслідків Чорнобильської катастрофи, де дає надзвичайно невтішний довгостроковий прогноз. А в Англії в Селлафілді у робітників народжуються діти, з яких 10 відсотків мають захворювання крові. Саме ця небезпека довготривалого впливу малих доз радіації і є тим самим страшним хвостом руйнування атомного реактора, що стимулює виникнення нових випадків важких захворювань? Саме малі дози є пусковим механізмом збільшення кількості хворих людей. А 20 років дії малих доз зробили свою велику чорну роботу.

Надам декілька офіційних цифр, до яких дуже прискіпливо відносяться фінансові органи України, але вони, на превеликий жаль, правдиві.

На 1 січня 2005 року в Україні чисельність громадян, що мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи 2 461 106 осіб, з них 643 030 дітей. На забрудненій радіонуклідами території мешкає 523 752

дитини. У них спостерігається „букет” хвороб 40-річних. Кількість сімей, що оплакують свого годувальника, смерть якого пов'язана з Чорнобильською катастрофою – 17 448. До 4 000 раків щитовидної – це цифра тільки у дітей і тільки в одній Україні. Зростає смертність населення на радіоактивній території від соматичної патології та новоутворень. **МИ ЖИВЕМО НЕ ПІСЛЯ, А ПІД ЧАС ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ.**

Ще в 1992 році в Зальцбурзі (Австрія) прозвучав заклик до реформування МАГАТЕ як до організації, що має займатись тільки контролем за застосуванням атомної енергетики, а не її пропагандою. Не можна заживо захоронювати людство, це аморально. В світі працюють більш як 400 атомних реакторів. Але атомна мафія не збудувала ще місця захоронення радіоактивних відходів і не має навіть в проекті надійних місць зберігання відходів ядерного палива. Світ не знає, яка частка радіації буде останньою, після якої вже не можна буде поправити ситуацію – повернутися до здорового способу життя. А може вона вже є?

Отож, маємо не лише попередити загрозу атомного рабства України, а, пам'ятаючи, що атомна мафія гірше наркобізнесу, бо, наживаючись на вже мертвих і ще живих, загрожує виродженням та знищенням і нормальної частини нації, визнати подальший розвиток ядерної енергетики – катастрофою для України та загрозою Світу.

Г. Цвях

ЄВРОПА ПІД ДВЕРИМА

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЄС: ПОКИ ЩО БЕЗ УХВАЛ ЩОДО УКРАЇНИ

У понеділок 10 квітня у Люксембурзі відбулася зустріч міністрів закордонних справ країн-членів ЄС. Головними темами зустрічі були питання підтримки Палестинської автономії, можливість введення санкцій проти Ірану та проблеми в ході виборів у Білорусі. Коротко міністри заторкнули й українське питання.

Хоча обговорення становища в Україні після парламентських виборів стояло в порядку денному

засідання ради з питань зовнішньої політики Європейського союзу в Люксембурзі, жодних рішень за результатами обговорення не ухвалювалося. Як пояснили представники прес-служби Верховного уповноваженого ЄС з зовнішньої

політики і питань безпеки Хав'єра Солани, учасники засідання не робили жодних висновків, а просто прийняли інформацію щодо України до відома. Як відзначила офіційний речник Хав'єра Солани

Крістіна Галлак: "Відбулася коротка дискусія щодо найостанніших подій. Жодного нового розвитку в ЄС щодо України не сталося," - заявила Галлак "Німецькій хвилі".

Цілком очевидно, що такого розвитку в стосунках між ЄС і Україною можна очікувати лише після формування нового українського уряду.

Джерело:

Радіо "Німецька хвиля"

Розміщено на <http://www.ea-ua.info>

ЄС РОЗВИВАЄ ПРИКОРДОННУ СПІВПРАЦЮ

Європейська Комісія оголосила про надання грантів 21 проекту в рамках програми ARGO, яка покликана сприяти прикордонній співпраці країн ЄС у галузях візового режиму, надання притулку тощо. З 2002 року понад 21 мільйон євро було вкладено в розвиток співпраці між 23 країнами-

членами (Ірландія та Данія не беруть участі в програмі). Крім того, Україна, Болгарія, Румунія, Норвегія, Швейцарія, Лівія та Туніс брали участь в окремих проектах програми. "Від початку дії програми у 2002 році представники місцевих адміністрацій познайомилися між собою та поділилися важливим досві-

дом", - каже Віце-президент Комісії з юстиції, свободи та безпеки Франко Фраттіні. За його словами, програма дозволяє спільно контролювати кордони на суші, морі та в повітрі і є чудовим зразком переваг, які надає гармонізоване та узгоджене законодавство.

НА ЗМІНУ ЄС МОЖЕ ПРИЙТИ ІНША НАДСТРУКТУРА?

Яким завбільшки має бути Європейський Союз? Чи має він остаточні межі? Скільки членів може входити до його складу? Європарламент намагається знайти відповіді на ці дразливі питання. Зокрема, 16 березня було ухвалено резолюцію щодо майбутніх розширень ЄС. У ній йдеться про те, що перед тим, як приймати нову країну до свого складу, ЄС має бути певним, чи зможе це зробити. Також, згідно з резолюцією, нині розширення неможливе, адже після невдачі Єврокон-

ституції на торішніх референдумах немає нової угоди про ЄС. Голова Комітету Європарламенту із закордонних справ Ельмар Брок вважає, що європейці мають переконатися, що ЄС не розширюється надто швидко, інакше політичний проект єдиної Європи зазнає невдачі. "Під час попередніх розширень критерій "поглинальної здатності" ЄС, закладений від самого початку, був цілковито проігнорований. Зараз Європарламент просить Єврокомісію визначити достеменно, в чому він полягає", - зазначає пан Брок. Він

пропонує для країн, що хочуть вступити до ЄС, віднайти якусь іншу форму співпраці, без повного членства. Його колега Ян Вірсма погоджується: "Нова багатостороння структура - добра альтернатива для країн, які зможуть відповідати умовам ЄС тільки в далекому майбутньому, або ж узагалі не зможуть ніколи. Україна та Молдова виграють від такої форми співпраці. Але зобов'язання повного членства, які ми дали Туреччині та країнам Західних Балкан, має бути дотримано неухильно".

ВІЛЬНІ І ЧЕСНІ ВИБОРИ СВДІЧАТЬ ПРО КОНСОЛІДАЦІЮ „ДЕМОКРАТИЧНОГО ПРОРИВУ” В УКРАЇНІ

Народ України обирав між чітко визначеними альтернативами, мав доступ до інформації, що зробило можливим усвідомлений вибір, і вільно виражав свою волю біля виборчих скриньок. Такого висновку дійшов ЄС за результатами місії спостереження за парламентськими виборами в Україні. „Вибори до Ради в Україні створили новий і дуже добрий стандарт для виборів у цілому регі-

оні," - йдеться у заяві головної у ЄС Австрії від імені всього Євросоюзу. Однак ЄС звертає увагу на деякі переважно технічні недоліки і закликає українську владу до роботи з їх виправлення. „Європейський Союз чекає на поглиблення партнерства з Україною. Це партнерство будується на спільних цінностях, виражених у якості української демократії і реформ. Вибори і наступне формування уряду

створять міцну основу для оновлених зусиль, спрямованих на рух вперед шляхом ключових реформ, метою яких є зміцнення верховенства права, трансформація суспільства і зміцнення ринкової економіки, включно з критично важливими кроками, які дадуть Україні можливість якнайшвидше вступити до Світової організації торгівлі", - такі висновки зроблено у заяві ЄС.

ПОСТЕР ЯК СПОСІБ ПІДВИЩИТИ ПРАВОВУ СВДОМІСТЬ

"Європейський Союз та права дитини" - так називається конкурс, започаткований Віце-президентом Європейської Комісії з юстиції, свободи та безпеки Франко Фраттіні. Конкурс пропонує тінейджерам віком 10-18 років з усієї Європи створити найкращий постер на тему прав дитини в ЄС, який посилив би правову

свідомість серед європейської молоді та підлітків. Після визначення та нагородження переможців на національному етапі (початок травня) буде визначено найкращі роботи на європейському рівні. Пізніше їх буде використано у кампаніях із захисту прав дітей. Уже в червні Єврокомісія збирається оприлюднити стратегію захисту дитячих прав. "Права

ефективні тільки тоді, коли люди свідомі їх, відстоюють та захищають їх", - каже пан Фраттіні. Учасники конкурсу (у двох вікових групах - до та після 14 років) мають розробити постер, що поєднає логотип та ілюстрацію ідеї захищеності прав дитини в ЄС. Приймають роботи від груп, що складаються не менш, ніж з 4 осіб.

Джерело: Вісник Представництва Європейської Комісії в Україні <http://www.delukr.ces.eu.int>

ХИТРИЙ ЯДЕРНИЙ ДЕТЕКТИВ

В газетах „Київський телеграф” №7-9 автор статті „Ядерний детектив” Сергій Гончаров максимально виклався, щоб переконати суспільство, що ніби без атомної енергетики Україні не жити. Основною проблемою України, він виставляє не раціональний вибір тої чи іншої схеми ядерно-паливного циклу і переживає, що ніби це заполітизованість „мирного атому” надає вирішити цю проблему найближчим часом.

Слава Богу, твєреза громадськість розібралася, що є справжньою проблемою України. Під час, присвячених 20-ї річниці Чорнобиля, дебатів прибічників атому і опонентів на телебаченні, стало очевидним, що Україна самою більшою проблемою має ту, яку вродила атомна енергетика. Це не те, на що звертає (вірніше — відвертає) нашу увагу С. Гончаров, скаржачись на „недолугість” європейців, які розумно не спішають вкладати кошти, доки не побачать, на що ж і як конкретно їх мають тратити і хто особисто відповідатиме за їх трату. Це те, що нація, яка від Бога була найздоровіша, стала найхворобливішою і найвимираючою.

С. Гончаров лицемірно дає невичерпну інформацію, щоб усі думали, що Україна приречена розвивати ядерну енергетику. Мовляв, вирішувати проблеми будівництва об'єктів небезпечної галузі і об'єктів захоронення наслідків її діяльності, дуже складно, але відмовитися (він каже, зупинити діяльність АЕС) теж не можливо. Лицєміство криється у тім, що не обов'язково зупиняти негайно реактори АЕС. Хоча ті, що відпрацювали свій ресурс і ті, які експлуатуються недобудованими — треба зупинити негайно і можна. Бо повна правда та, що у 1985 році працювали усі енергоспоживчі підприємства на повну потужність, не економлячи енергії, і її було надлишок. Здані в 1987 році блоки ХАЕС-1 і РАЕС-3 були заплановані працювати на експорт. Україна після них ввела в експлуатацію ще три блоки - мільйонники. Тобто, майже половина енергії атому, яка нині виробляється в Україні, зайва. Енергоспоживання не збільшилося. Дійшло до того, що ми білорусам продаємо електроенергію по 8 коп. Але плануємо ще будувати: Тимошенко — 11 блоків, Єхануров — 22, Ющенко — централізоване світове сховище ядерної біди. Змагання в нерозумі! В армію вже нема кого брати — 70 % хворі. Два — чотири (за різними джерелами) мільйони хворих від атому — чи не пора схаменутись?

Навіть, така ніби невинна думка, яка нажал з'являється серед громадських екологів, як наприклад Сергія Федоринчика (Інтернет 29.04.06.): „екологічний рух в Україні повинен уникати слова „антиядерний” в площині Поточний. Це слово можна потлумачити, як наміри якось протидіяти працюючим реакторам та послаблювати економіку” — хибна і небезпечна. Вона криє двоякість тлумачен-

ня для читача і слухача. Ця думка надто глибоко ховає катастрофічну необхідність антиядерного екологічного руху. Ця теза ще й неабияк залякує екологічний рух спецслужбами, які насправді очевидно, що більше створені для того, щоб боротися з антиядерною думкою в Україні, ніж безпекою АЕС. Але, що це за громадський рух, який бачить біду і замість боротьби з нею, боїться спецслужб? Правда, цей же автор (що підкреслює його ширість), далі каже, що: „У площині СВІТОГЛЯДНИЙ можна й треба йти до без'ядерного майбутнього...”. Крім цього, Сергій Федоринчик, керівник інформаційного центру УЕА „Зелений світ”, посилюється на еколога Олександра Карпова з Санкт-Петербурга, також звертає увагу на те, що „серйозні аварії на ядерних об'єктах можуть відбуватись в будь-якій країні, у тому числі - країнах з високою технологічною культурою і суворою дисципліною праці. І ті хто наголошує на „советському” чи „слов'янському” розгільдяйстві, як головному чиннику Чорнобиля, надто спрощують ситуацію. І як послухати цих людей — то „прикрутити гайки”, усунути розгільдяйство і безпека ядерних реакторів забезпечена.” ... Або (Сергій Федоринчик далі наводить цитату) з сайту Vlasti.net 13-05-2005: „Что же касается зависимости ядерной энергетики Украины от поставок российской ядерного топлива, то для решения этой проблемы Украина планирует построить собственный завод ядерного топлива, создав неполный ядерный цикл на основе производства урана и циркония” (і коментує — її).

Без рішень парламенту, без розробки техніко-економічних розрахунків, без екологічної експертизи, без громадських обговорень спритні люди вже говорять про надзвичайно витратний і екологічно небезпечний проект як про вже вирішену усім народом України справу. Незначні (за нашими мірками) порушення ядерної та радіаційної безпеки настільки занепокоїли німців, що вони розробили план поступового закриття усіх своїх атомних блоків - і вже закривають. Селафілдська аварія ставить хрест на ядерній енергетиці в Британії. І лише Україна мало чому навчилася від Чорнобиля.

На прохання Державного комітету ядерного регулювання борці за справедливість дали „Пропозицію та зауваження до структури та інформаційного наповнення доповіді про стан ядерної та радіаційної безпеки в Україні про діяльність регулюючого органу в майбутньому”. План заходів, розвитку та реформування системи ядерного регулювання України до Програми розвитку та реформування цієї системи не містити багато чого, що мав би містити і навіаки — містить речі не лише дивні... В розділі 6.2.2. „Соціальні результати” до основних соціальних результатів виконання програми віднесено:

— зменшення психологічної напруженості серед населення, занепокоєного потенційно — можливими радіаційними аваріями;

— підвищення іміджу ядерних та радіаційних технологій в очах громадськості завдяки демонстрації реальних дій з боку держави із забезпечення безпеки населення та навколишнього середовища.

Ми запропонували ці пункти доповнити так:

В розділі 6.2. (Соціально — економні наслідки) п. 6.2.2. (Соціальні результати) доповнити частинами:

6.2.2.1 Виявлення причин, занепокоєння, громадське дослідження усіх можливих ризиків, офіційне періодичне спростування їх, або ж вимога від організації — суб'єкту небезпеки гарантій безпеки.

6.2.2.2 Підвищення іміджу ядерних та радіаційних технологій в очах громадськості завдяки демонстрації гарантій відповідальності конкретних посадовців і реальних дій з боку держави із забезпечення безпеки населення та навколишнього середовища.

А в частині другій після слова „демонстрації” вставити:

6.2.2.3. Компенсація населенню і державі збитків відповідно нанесеній шкоді експлуатацією АЕС.

Крім цього, щодо Програми розвитку та реформування системи ядерного регулювання України ми ще запропонували в розділ 4 (основні заходи Програми) включити:

4.1.1 Дослідити максимально прозоро думку громадськості щодо доцільності розвитку ядерної галузі в Україні, з огляду на стан її безпеки та на дійсні наслідки Чорнобильської катастрофи.

4.1.2 Вивчити проблеми безпосереднього перепрофілювання ядерної енергетики на виробництво альтернативних видів енергії, які не несуть в собі жодних елементів загрози суспільству.

Також висловили свою думку з приводу того, що Державне ядерне регулювання крім цього на нашу думку повинно:

- володіти реальною відкритою для усіх статистикою в регіонах АЕС і в цілому по Україні щодо захворюваності і смертності від хвороб, що можуть виникнути від радіації і інших елементів можливого впливу АЕС, починаючи з 1985 року;

- зробити вичерпний аналіз сучасних і перспективних альтернативних видів енергії;

- лабораторії дослідження і контролю за безпекою АЕС і навколишнього середовища фінансувати виключно через громадські організації не пов'язані стосунками з НАЕК;

- до результатів контролю навколишнього середовища, зробити доступ громадськості, перш ніж фахівцям АЕС, НАЕК, держави; і цю послугу надавати громадськості не нижчої якості;

- знати точно потребу енергії за різних умов (в т.ч. кризових випадків) споживання;

Г. ЦВЯХ
продовження в
наступному номері

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

ДО УВАГИ ПІДПРИЕМСТВ, ПІДПРИЄМЦІВ ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Якщо ви бажаєте дати оголошення або розмістити інформацію про свою виробничу, торгівельну та іншу комерційну діяльність, а також інформацію про свою продукцію, автомобільні, побутові чи будь-які інші послуги, які ви можете запропонувати жителям міст і сіл, то звертайтеся до нас і ми про Вас усе розкажемо. Допоможемо стати Вам відомими. Розцінки вартості оголошень пільгові для громадян (в гривнях)

звичайне
до 20 слів
1 раз — 2.00
коли одне і те ж
оголошення
треба повторити
декілька раз:
2 рази — 3.80
3 рази — 4.80
4 рази — 6.80

В рамці
до 20 слів:
1 раз — 3.00
коли одне і те ж
оголошення
треба повторити
декілька раз:
2 рази — 5.80
3 рази — 7.60
4 рази — 9.00

чорний фон до 20 слів:
1 раз — 3.50;
оголошення повторити:
2 рази — 7.00;
3 — 9.00; 4 — 10.00

+ 15 коп. за кожне додаткове слово

Для підприємств
вартість оголошення збільшується вдвічі
Постійним замовникам
ціна зменшується на 10%

С к а з а н н я м у д р и х

- Відкрий Біблію, щоб її почитати, та відкрий серце, щоб прочитане застосувати.
- Справжня свобода — не своїми йти шляхами, а Богу догоджати рясними плодами.
- Час стає другом, коли використовується для зміцнення дружби з Ісусом.
- Сповідання гріхів дозволяє світлу Божого прощення осяяти душу.

- Пусте життя набагато гірше, аніж пустий гаманець.
- Євангеліє — прикрість для непокірних і добра звістка для смиренних.
- Не достатньо знати Бога розумом — серце має Його знати.
- В Христі безнадійні мають надію.
- Християни мають бути сіллю, яка б викликала в людях спрагу до Живої Води — до науки життя.

- Захід сонця — це його схід в іншому краї.
- Гріх накликає суд, а сповідання гріха забезпечує прощення.
- Немає сильніших за тих, хто на Бога покладається.
- У Божому плані кожне його дитя має особливе місце.
- Нерідко нещастя — „це замасковані” благословення.

жителям міста Нетішин

На папері формату А-4 виготовляємо ксерокопії по ціні 15 коп. за сторінку, сканування, набір та записи на диски із послідовним роздруком за найнижчими цінами. А також надаємо поліграфічні послуги по роздруку та тиражуванні книг, газет, журналів і брошур в необмеженій кількості. При тиражі 50 і більше сторінок ціна становить:

- для паперу формату А-4 — 7 коп. за сторінку і менше
- для паперу формату А-3 — 15 коп. за сторінку і менше

Дешевше немає

**Завітайте до нас за адресою: м. Нетішин,
пр-т Незалежності 10, гуртожиток, I поверх,
к. „Поліграфія”**

* * * * *

ШВИДКО І ВИГІДНО

Згідно ст. 1 Закону України „Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду” громадянин, який був незаконно засуджений, незаконно притягнений як обвинувачений, незаконно взятий і утримувався під вартою має право на відшкодування моральної шкоди в повному обсязі незалежно від вини посадових осіб органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду. Якщо внаслідок будь-яких дій зазначених вище було порушене Ваше право і Ви хочете відшкодувати збитки завдані Вам діями органів дізнання, слідства та прокуратури, але не знаєте як це зробити звертайтеся в громадське об'єднання „З'єднання борців „За справедливість””, що знаходиться за адресою: вул. Набережна, 7, м. Нетішин, Хмельницька обл., індекс 30100 тел: 3-22-14, Код (03848) факс 3-45-23, e - m a i l : z b z s @ n h . k m . u a

Ми обов'язково Вам допоможемо!

“Вісник малозахищених”
Інформаційна громадсько-політична газета.
Засновник - ГО “З'єднання борців “За справедливість””.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 9485 від 11.01.2005 р.
Голова редакційної ради
Анатолій Войтко

Адреса редакції:
вул. Набережна, 7, м. Нетішин,
Хмельницька обл., індекс 30100
тел.: (03848) 3-22-14,
факс: (03848) 3-45-23
e-mail: zbzs@nh.km.ua

Газета виходить двічі на місяць
Розповсюдження газети безкоштовне, для передплатників і бажаних купити у роздріб за пільговою ціною.
Передплатний індекс **08697**.
Ціна по Україні 54 коп.,

по Хмельницькій обл. 50 коп.
Програмні цілі: захист інтересів скривджених, принижених, знедолених і несправедливо ображених; надання консультацій
Виявляйте, картайте, допомагайте -
ГУРТОМ ПОБОРЕМО

Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій; залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти, змінювати заголовки. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Листування з читачами - тільки на сторінках газети.

У разі передруку посилання на “Вісник малозахищених” обов'язкове

Банківські реквізити:
р/р 26004732741350 в Рівненській обласній філії УСБ м. Острог, МФО 333012, Код ЄДРПОУ 22764531

Газета друкується у
ПП “ПАРІ-БРОК”
місто Нетішин
Тираж: 2000 Зам. № 138

ГО „З'єднання борців за справедливість” 2 березня 2006 року надіслала запит (відносно перебування на лікуванні підсудної Климеч Людмили Володимирівни) на ім'я голови СБУ м. Києва:

„Нам відомо, що підсудній Климеч Людмилі Володимирівні змінено 28.12.05р. запобіжний захід з утримання під вартою на підписку про невіїзд і що вона 21.02.06р. не явилася в суд, але повідомила, що знаходиться на лікуванні в шпиталі СБУ м. Києва, вул. Липська, 11.

Інформація по цій справі є соціально важливою для міста і держави. Просимо підтвердити її, або спростувати.”

Подібний запит також здійснили ошукані, Климеч Л.В., громадяни. Ось зміст їхнього звернення до голови Служби Безпеки України м. Києва: „В провадженні нетішинського

міського суду знаходиться кримінальна справа про звинувачення Климеч Людмили Володимирівни за ч. 4 ст. 190, ч. 1 та ч. 3 ст. 358. ч. 3 ст. 15 ч 1 ст. 369 КК України.

Шляхом шахрайства Климеч Л.В. заволоділа коштами громадян України на суму більш як 260.000 дол. США.

На протязі 2003-2005 років Климеч Л.В. знаходилася в розшуку під час якого перебувала в тому числі у своїй рідній сестри - Яременко Раїси Володимирівни. 1951 року народження. працюючої лікарем-терапевтом відновлювального лікування ВМУ СБУ, в с. Ворзель Киво-Святошинського району.

Л.В. було змінено запобіжний захід з утримання під вартою на підписку про невіїзд. В судове засідання призначене на 21.02.2006 року Климеч Л.В. не з'явилась, повідомивши суд про те, що вона перебуває на лікуванні в шпиталі СБУ м. Києва, вул. Липська, 11.

талі СБУ м. Києва, вул. Липська, 11.

Враховуючи викладене, як сумлінні платники податків, просимо Вас повідомити на яких підставах особа, що вчинила тяжкі злочини, не будучи при цьому працівником СБУ, перебуває на лікуванні в відомчому шпиталі, якщо це дійсно так?

Чи не вбачається в діях Яременко Р.В. ознак службового зловживання?.”

15 березня 2006 року на запит ГО ЗБЗС отримала від першого заступника директора (начальника) Департаменту-начальника Головного управління — В. Антонюка таку відповідь: „На Ваш запит повідомляємо, що Климеч Людмила Володимирівна дійсно перебувала на лікуванні у шпиталі Військово-медичного управління Служби безпеки України (м. Київ) з 21 лютого до 01 березня 2006 р”.

старі люди, що їхали колись пани по тій вулиці і загубили гаманця, звідси і пішло, що вулиця — Геманці) у нас був Марко Стрілецький, то він знімав хреста з Майданської церкви.

Там, де сільрада, був двоповерховий будинок, а наша сім'я жила у підвалі того будинку. Дідусь в Понінці поштарем був, то йому для квар-тири дали підвал — там вікно, і у вікно — прямо земля. Як дідусь репресували, то нас з того підвалу вигнали. І дядька репресували в 37 році, чоловіка маминої сестри, залишилося четверо дітей і одне з них — грудничок. Вигнали з підвалу нас, то ми пішли жити до тої сестри, що репресували її чоловіка, на Геманці. Через місяць висилають бабусю Вікторію (дівоче — Талько) з Понінки — їй тож було за 60. Висилають її у Козятин, де вона робила на хмелеві. А тата мого, Жумірського Вла-дислава, репресували ще до голодомору, тата забрали, мама вагітна, і я маленька. Тато був польським офіцером, а коли тут залишився, то став Шевчуком Олександром.

Захворіла тьотя після репресачії її чоловіка, завелася бешиха, завез-ли її в лікарню, то вже мама доглядає і сестру свою, і її дітей — тьотя з бешихи всліпла. Репресований дядько звався Ковальський Петро.

Бабця, Дембійка Вікторія, захворіла на тиф в Козятині на хмелеві. Перехворіла, видужала, і вже її прислали сюди, в Понінку, додому.

Ще до війни у тьоті Ковальської до “повного щастя” приключився ще й туберкульоз легенів, і вона в 40 років померла. І бабці залишається її четверо дітей — і ні копійки грошей, і як хоч, так і живи. Старший син тьоті з 27 року народження, в 16 років перед війною вже робив на фабриці на вазі, але беруть його окопи рити — простуджується і до року помирає. А вже в 45 році середушнього сина Ковальських заби-рають в армію, і служив сім років в армії, зверх сроку служив до-бровільно. То є розум? Його сім'я постраждала так, і він ще сім років служить в армії.

Померла бабця. Залишилася моя двоюрідна сестра Неля Ковальська і її найменший брат. Брат пішов в ремісничу училище, а вона пішла до роботи. Молода і квола від недоїдання захворіла на туберкульоз легенів в 17 років. Лікували її піддуванням, вдуванням, але в 25 років дівчиною вона померла з туберкульозу легенів.

А самий менший в Звенигородці на Київщині одружився, виїхав з дружиною в Джекказган, де вивчився на інженера-електрика. І через 5 років захворів на туберкульоз легенів і помер. Отак вся сім'я Ковальських розпалася, пропала.

В моєї бабусі Вікторії з голоду померло 9 дітей, в тому числі двоє близнят. Вона з дідом Романом жила в підвалі двоповерхової пошти в Понінці. Там же сирі, холодно було, а тут ще й голод. Дід Роман був простий трудівник і муляром робив.

Від того часу, як я себе пам'ятаю, то я з мамою весь час голодувала і бідувала. Ми — робітничі сім'я, землі в нас не було.

47 року голод... О Боже! Хай ліпше ніхто той голод не пам'ятає. Не хватало хліба, давали по 400 грамів хліба на душу робітника на сутки, і ще я мала — 400 грамів хліба і все. Десь дістане мама фарби, то виміняємо трохи картоплі, пару стаканів крупи. Отак і мучилися. З'їмо — і хоч руки гризи. Ходили ягоди в ліс збирати з мамою. На другий день мама на роботу, а я на базар продавати ті ягоди. Може, за виторгувані

гроші куплю кусочок хліба чи кусочок сала. Ходила врати щавель на сінокіс і на базарі продавала щавель. Біля річки був острівце, на яко-му колгосп огірки, капусту садив, буряка. То я піду і гички з буряків на-рву, і заким мама повернеться з роботи, то я такого борщу наварю. А в мамі аж ноги пухли від тої гички. Ото так ми їли. На базарі часом куп-ляли кукурудзяну муку і таку баланду з теї муки на воді колотили без нічого. Не було навіть чим засмажити ту баланду. Банячок теї баланди з'їли і знов хочемо. Лушпаї з картоплі не викидали, а підсушували на пательні і так жували.

В Шепетівку їздила, продавала листочки паперу, фарбу — допома-гало нам обом з матір'ю не померти з голоду.

В 47 році люди пухли і вмирили з голоду. І ми завше недоїдали. Тут на фабриці була їдальня біля оранжереї, то ми, чимало таких, як я, підлітків, з горшками, з каструльками рано-вранці ходили під ту фа-бричну їдальню. А вона в 8 годин відкривалася, давали людям їсти. То на талон нам зачерпнули теї страви (її можу й сама з їсти, але то на двох). Принесу додому, а в тій страві де-не-де галушка, де-не-де кар-тошка плаває, і чекає та страву маму з роботи після 10-ї вечора... то ми вже обое сідаємо і вечеряємо. Так жилося до війни, так жилося після війни. І вижили. **Печений буряк — то було свято у нас.** А чуть-чуть заможніші люди помирили з голоду в 47-му, в них не було такого постійного тренування недоїданням, як у нас.

В 47 році з голоду помер старий Драгомирецький на Геманцях. В 47 році йшла вулицею з Геманців і бачила, як під плотом лежав опухлий чоловік, налитий весь водою, і зіпав... Через деякий час того дядька хоронили, бачила... В 47 році я сама бачила багато опухлих з голоду, і в 47 році вмирили люди з голоду. Ще тут біля базару чоловік з двома палицями ходив опухлий, не мав вже і сили ходити.

В моєї мамі в 47 році опухали ноги. Виручали губ'ята (різні гриби), назбираємо їх в лісі, кинемо, зваримо юшку, поїмо і на потім ще залиши-мо. Як я вранці встаю, думаю, поїм губ'ята. Як я до них, а там стільки червів плаває... Ввечері при свічці там дуже було видно тих червів... Як їздила в Шепетівку, то зустрічала багато опухлих з голоду. Багацько, багацько людей опухлих з голоду було. Такі руки опухлі були — пливли...

Голод 33-го не пам'ятаю, а сорок сьомого — дуже пам'ятаю. Чому голод? Чому голод? А агітатори розпускали слухи такі, що це завше так після війни, що земля не родить... Як хотіли, так і говорили. Ми, діти, заберемося в колгоспне, нарвемо зеленого жита, натеребимо і наїмо-ся, то живіт потім болить, що ну-ну...

В мене і нема родини — вимерли і репресовані. І тільки син і дочка, і в Житомирі брат залишився. А віра в Бога таки збереглася...

Савицький Іван Марцельович,

1918 року народження, житель смт Понінка Полонського району на Хмельниччині (запис розповіді).

Страх у людей був такий великий, що заслонили їх вже самих від себе. Було пройде міліціонер біля мене — тремчу, як осика, і руки тремтять, і в грудях тремтить, робився як паралізований, і до сьогоднішнього дня в мені той страх. А тоді як побачу міліціонера, то минаю його, як тільки можу, щоб не бачили його мої очі.

Мої батьки жили біля Глибочка на коліні дороги, що веде з Понінки в Загубу. В нас було дев'ятеро дітей в сім'ї, батько, мати. Землі мали зовсім небагато, і та розкидана по маленьких клаптиках, так що не знаю, скільки було всієї землі, але знаю, що небагато. До колгоспів люди, які тяжко працювали, то не бідували, мали достаток. Але тре було дуже працювати, а були ледачкуваті, то тим вічно не хватало хліба.

В 33-му році страшна голодовка була. Я підлітком там до Загуби га-сав, то там на вулицях в Загубі валялися мерці; чи не встигали ховати, чи що. Корова в кого була, то спасала сім'ю, хоч частину сім'ї. Голод не вродився сам по собі, його зробили ті, що ходили від сільради і забирали останне. Ну, а потім репресія настала, хоч вона була ще й перед го-лодовкою, в голодовку... Моїх дядьків позабирали і по них...

До роботи я поступив на паперову фабрику в транспортний цех в 38-му році. Геть вичистили репресією слюсарів і токарів, то нову зміну слюсарів і токарів готовили в ремісничому училищі, і добре готовили, випускали фахівців 4-го розряду зразу після училища. Транспортний цех був на території фабрики, звідси від робкоопу, там колись лікарня була. То вже при моїй пам'яті втихомирилися, не викочували людей на фабриці. Але дисципліна була воєнна. Запізнився на роботу на 21 хви-лину — і в тюрму, чи то за раз — 21 хвилину, чи то по п'ять хвилин на-збирають за рік, — то під суд, хоч який там суд... А за п'ять хвилин запізнення — наказ на догану і частину зарплати знімають.

В Понінку часто наїжджало НКВД з Полонного. Особливо Шкраб, Пилипець... Як появиться Шкраб з Пилипцем в Понінці, то вже як вітер шу-шу, шу-шу: “Приїхав Шкраб, буде шкратати людей на репресію”. Так і казали: “Шкраб буде шкратати вже людей на репресію”. І дуже сильно вони “шкратали” понінківчан.

Не ходили, а бігали суворо по пропусках і кожен пропуск на свою зміну, якщо намагався пройти не в свою зміну, то

могли забрати зразу — чого не в свою зміну? Може, людина не могла попасти в свою зміну? Вредитель! І вже розмова як з вредителем. Охороняло фабрику ГПУ, що було у великому будинку, отут напроти теперішньої фабричної труби, столва — напроти через дорогу, де ця труба була, а поруч будинок з міліцією був.

Тут в Понінці на фабриці дуже розкомандував Присіч, він десь з Кашперівки був, з тих сіл... Через прохідну робітники на роботу і з роботи проходили по пропусках. І то пропуск тримаєш розгорнутим на гру-дях. А Присіч ревів: “Пред’явіте — прахадіте, пред’явіте — прахадіте...” То до цього часу пам’ятаю: “Пред’явіте — прахадіте...” І до цього часу воно гримить, як погроза у моїй пам’яті... А часом не встигаємо закінчити ремонт машини, не закінчили ремонтувати — вредитель, остаєшся після зміни, а остався після зміни своєї закінчувати ремонт, вийти не можеш з фабрики, бо чого не встиг відремонтувати в зміну, а остався поза зміною на фабриці — значить хочеш диверсію зробити — вредитель! І як хочеш, так і будь. То чекаєш вже кінця зміни другої, трусишся і якось ухитраєшся проскочити прохідну — і подалі від міліції. Присіч не одну душу в Понінці процідив через свої пальці на той світ.

Не один Присіч... Тут таких героїв повно було... Грузман, Вербне, Баренбойм, Цвейбойм, Клейман, що мав хату біля поліклініки і тримав закусоchnу... Скільки людей було віддано тим “закусочником”! Були Квят-ковський Льонька, Багінський Льонька, Свенціцький, якому підстроїли так, що впав у яму з їдкими хімікатами і по 2-3-х днях помер. Хватало їх тут... Боялися люди слово сказати проти колгоспу, проти влади. А єврей-чики казали: “Советская власть — это наша власть”, “Ви у нас в мішку, тільки осталося зав’язати”.

Мене ще до війни в армію взяли, то вже тут говорили, що Стюпка Новоселецький тут в Понінці зганяв євреїв перед розстрілом, понінківських євреїв... Він малий ростом був, то та винтовка йому совалась по землі — замухришкою таким був. А євреї йшли послушно до гурту, як вівці, — не втікали, коли і можна було втекти. А подивіться, простих тру-дях — євреїв вся та банда єврейська, що винищувала тут людей, сама втекла десь аж за Урал, а свій нещасний народ залишили німцям на розправу. То цей Стюпка Новоселецький до війни робив біля крамниць єврейських — чорний, худий, малий, страшний — помпував гас (керосин), розливав людям, єврейчики йому за це платили так, аби не вмер. А у війну от до чого Стюпка Новоселецький дійшов — совав винтовку за собою, зганяв євреїв, тільки говорять, що поліцаї не розстрілювали євреїв, а самі есесівці...

До війни страшно було жити, життя простих людей нічого не важило. От моєї жінки сім’ю знищили. Під Хмельником розкулачили їхню сім’ю, то батьки її з дітьми, родина втікли аж сюди у Лодзянівку. І що ж? І тут їх знайшли, батька моєї жінки Висоцького Мар’яна репресували у 33-му році, потім його родину, його братів репресували, а її матір вислали звідси. І осталося троє малих дітей, найстарша була моя жінка — 12 років. То не горе?! Тут ще були однофамільці жінчиного батька, але ніякої рідні тут не було. От батько Гані, “комсомолки” з Гути, що тепер дуже поклони б’є в костелі, приїхав десь з Житомирщини чи звідки, то теж таке прізвище мав. Тут колись пан мав землю, а втік від революції, то люди звідусіль пере-селилися сюди, купували звільнену від пана землю. То Ганин батько заги-нув під поїздом, нещасний випадок. А з її вітчимом Іваном була інша історія.

В Котуржинцях була сильна банда, яка крала коней у людей і пере-силала на Мальованку, на Шепетівку і далі. І в цій банді був Ганин вітчим. Казали, що він попався в Кашперівці, як крав коні, і кашперовецькі чоловіки влаштували йому самосуд, але вижив. Пізніше ту банду конокрадів розігнали.

Чоловіка моєї сестри Багінського репресували, то ще до війни по-вернувся з небагатьох, але до самої смерті нічого не промовив про свою репресію. Що не питаєш — мовчить, страх так тримав людину. А репресії тут почалися ще з 1921 року. То я лежав у лікарні з Ковальчуком Васи-лем, і він мені плів, що тоді репресували людей за те, що білополяки залишили цілі фури зброї людям, щоб йшли проти Созецької влади. Але йому так треба було казати. Це той Василь Ковальчук, за 80 років, гру-бий такий, з Буртина тепер. Але люди знають, що то була зроблена провокація, і більше 20 чоловік через провокацію розстріляли.

В армію мене взяли ще до війни. Полякам не дуже довіряли, то мене взяли в стройбат. До війни будував мости, у війну будував мости, і після війни — мости, так що на передовій не воював. Правда, не один раз попадав в оточення, але командир батальйону якось виводив завжди нас з оточення. Людина була. Дуже пильнував нас всіх від смерті, а са-мого його скосила черга кулеметна з німецького літака.

В першу зиму війни було дуже тяжко, геть всю армію на зиму не перевдягнули, а залишили зимувати в літній формі — черевики з об-мотками, шинеля і пилотку насунеш на вуха і скачеш, щоб не замерзну-ти. Під кінець мене взяли у Войско Польське, і всі були там поляки совецькі, то було не Войско Польське, а Совецька Польська армія.

Повернувся з війни, з армії додому в 1945 році. Десь з 1947 року почав ходити в костел, бо Віру в Бога таки не знищили. Біля ксьондза завжди був на службі Божій, допомагав йому... А в 48-му році мене агітували в донощики, три рази агітували.

Перший раз енкаведист приїхав до мене в Понінку на фабрику. По-виганяв всіх з конторки в пожежній і там зі мною довго говорив, і зразу так хитро, доброзичливо, прихильно — де ви служили у війну? Як ви служили? Ах, ви добре захищали Родіну і зараз потрібно її захищати від ворогів народу, ви подумайте над цим.

Другий раз викликав мене в селищну Раду Понінки і знов про мою службу, про заштіту Родіни. Ще каже, що десь в Білорусії є такий чоловік, як я, і таке прізвище, ім’я, по батькові... Ну, брехати вони добре вміли... І все, що треба послужити Родіні.

Третій раз вже викликають мене в НКВД в Полонне, в будинок напроти костелу. Тут вже прямо мені сказав, що треба послужити Родіні. А я йому

кажу — я на війні захищав Родіну і служив, донощиком не буду. То енкаведист трах пістолетом по столу — я тебе розстріляю! І коли це мені не до-помогло, що під пістолетом не став донощиком, не підписав, що стану сексотом їхнім, — тоді він дає мені папір підписати, що про все, що він мені говорив, мовчатиму до смерті. І я мовчав, і ото тільки років кілька я при-знався своїй жінці, як з мене хотіли донощика зробити. їм, видно, потрібна була така людина в близькому оточенні ксьондза. І обіцяв мені зустрітися зі мною так, що ніхто не буде бачити, ніхто не буде знати. Але не зважаю-чи, що в мені був такий величезний страх, що я й досі, як побачу міліцію, — тремчу, я не продався. Видно, Бог мені допоміг. З Богом вони воювали.

Була в Понінці вчителька Корейба. Біля її хати стояла фігура з Ісусом Христом, то заставили вчительку зрубати ту фігуру: “Як то ти — совєцка вчителька і біля твоєї хати фігура стоїть?” Та вони ще і досі на все здатні.

От колишній голова Липівської сільради Костецький Казимір Карло-вич, що живе тепер в Буртині, розповідав тепер моїй жінці, що в НКВД людей страшно катували — пальці стромляли в двері і виломлювали дверима пальці, били до очманіння, голими ставили на мороз і холод-ною водою обливали їх, днями заставляли стояти без їжі і без сну... Та й на Костецького Казимира Карловича в Липівці і в Лодзянівці нарікають люди, він також “добре” правив...

Нищили людей як хотіли. А тепер не плюють людям в душу? І теле-бачення яке! Особливо Полонське телебачення “любить” моя жінка. Яку погань тільки не показують, яку розпусту тільки не проповідують, а слова по тому телевізору як — порядна людина другій людині навіть не за-лається такими словами.

І, видно, того єврейчика, що на телебаченні, Полонське начальство підтримує. Вигідно, видно, серед дітей розпусту сіяти, щоб спорчени-ми потім легко було правити. Нам, старим, то нічого, взяв вимкнув і все, а що молоді?!

Кошевич (дівоче — Савицька) Ганна Домініківна,

1916 року народження, жителька смт Понінка Полонського району на Хмельниччині (магнітофонний запис).

Зеленські наші жили в Новаках. Новаки... Новаки — село в лісі. То знищили більше половини села в тридцятих. Я пішла в це село до бра-та двоюрідного допомагати сіно гребти в 33 році. То не можна було підійти до хатів. Стоять хати, а не підійдеш — задихаєшся, а там по 10, по 5 лежить мертвих людей, якщо не в кожній, то через хату. Не можна

підійти до хати — задихнешся... Не було в селі кому ховати померлих від голоду. В Новаках жила моя тьотя, батькова рідна сестра.

Тата мого заставили бути уповноваженим сільради — іди труси. А мій тато дуже Бога боявся. В Понінці на Завадського горі сільрада була. Наказують вивезти пашню від того, від того, а ні — б'ють-вбивають.

В моїх батьків така благодать була, так гарно, така земля — все заб-рали, все понишили. Нас у батька було четверо, ніхто не опухав з нас, але голодали страшно. Корови не мали. Батько фурую возив дрова на фабрику і в Баранівку. В лісі збирали шишки і добували насіння з тих шишок, в ступі товкли те насіння і їли. Жолуді збирали, натremo їх на жорнах, а вони ж гіркі, як полин. Але їли, як нема що їсти. З'їла такого коржа, то блювала, шлунок став. їли люди котів і собак. Листя липи сушили, терли, коржі з нього пекли, їли їх і вмیرали з голоду.

Сусіда нашого репресували... Жінка залишилась з вісьмома дітками, а чоловіка репресували (одне дитя з голоду померло). Бідний. Ходив в дерев'яних трепах...

В Караганду в шахти заслали тітку Югину з Полонного з дядьком Глівінським Феліксом, і там дядька добили — репресували — і кінець.

Найбільше знаю, як репресували на фабриці. Зміна моя була, зби-рала тряпки з робочих місць. Дивлюсь, то з одного цеху забрали, пове-ли, то з другого, то звідти, то звідси... З кожного цеху забирали.

Був Государський Ладик, мотор доглядав, справляв... Прийшла міліція і забрала його. Тоді Государський Ладик ще й попрощався зі мною. Забрали Свіцу... Повантажили на грузову машину, повну маши-ну завантажили в 38-му році. Я вийшла, сльози заливають, то ж всі свої хлопці — разом робили, разом ходили і... Одного разу на свято прийш-ли до костелу, всі вдягнулись в найкраще, прийшли до костелу, а ксьон-дза забрали... Ксьондзом був Бенецький Юзеф, забрали його, і так він не повернувся. Його забрали вже в 30-му році.

На Водохреще на річці з льоду вирубали хреста, виробили його, бу-рачинням облили, вийшли батюшки православ-них церков, гарно пра-вили і під час служби позабирали батюшок.

Я ж разом з чоловіком спускалася в підвал Полонського костелу після війни. Весь одяг на мертвих людях, навіть панчохи натягнуті на ноги, видно жінки, і ті панчохи напівжовтого кольору, панчіх було багато, волосся довге людське...

Були менші трупи, видно, молодих по віку людей. Одяг був порва-ний весь на трупах і розлазився в руках. Сорочки були...

Ляда, що веде в той підвал, — посередині залу костелу.

Після війни у мене було дві маленьких доні, і я робила в колгоспі, йду в поле і працюю. Лопатами копаємо, соховилами розносимо гній. Отака праця. На обід привозять якийсь суп рябий, попадає кружка того супу і на нього 4-5 крупин пшона і, може, кусочок картоплини і ще мале-сеньку скибочку хліба. Ото за це я працювала в колгоспі на Скидовись-ку. То цілий день я без хліба, бо хліб дітям...

Робила ланковою цілий рік в колгоспі в 46-му році, і за цілий рік моєї

роботи мені дали один кілограм відходів від зерна... Один кілограм! — з розуму можна зійти.

Я жну ниву в колгоспі, а дитина в колясці, то натереблю трішки зер-на і вкину під дитину в коляску, ото і маю. Привезу коляску з дитям вісім місяців, з Люсею, а в колясочці те збіжжя, ті колоски. Стеребимо і має-мо вже що з'їсти...

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

Громадська організація
„З'єднання борців „За справедливість”

ПОСВІДЧЕННЯ №

працівника газети „ВІСНИК МАЛОЗАХИЩЕНИХ”

(т. (03848) 3-22-14)

Видане: _____

25 березня 2006р.

Дійсне до 27 березня 2006р.

(дата видачі)

Голова Ради ЗБЗС _____ А.Г. Войтко
М.П.

Дійсне з пред'явленням документа, що засвідчує особу

